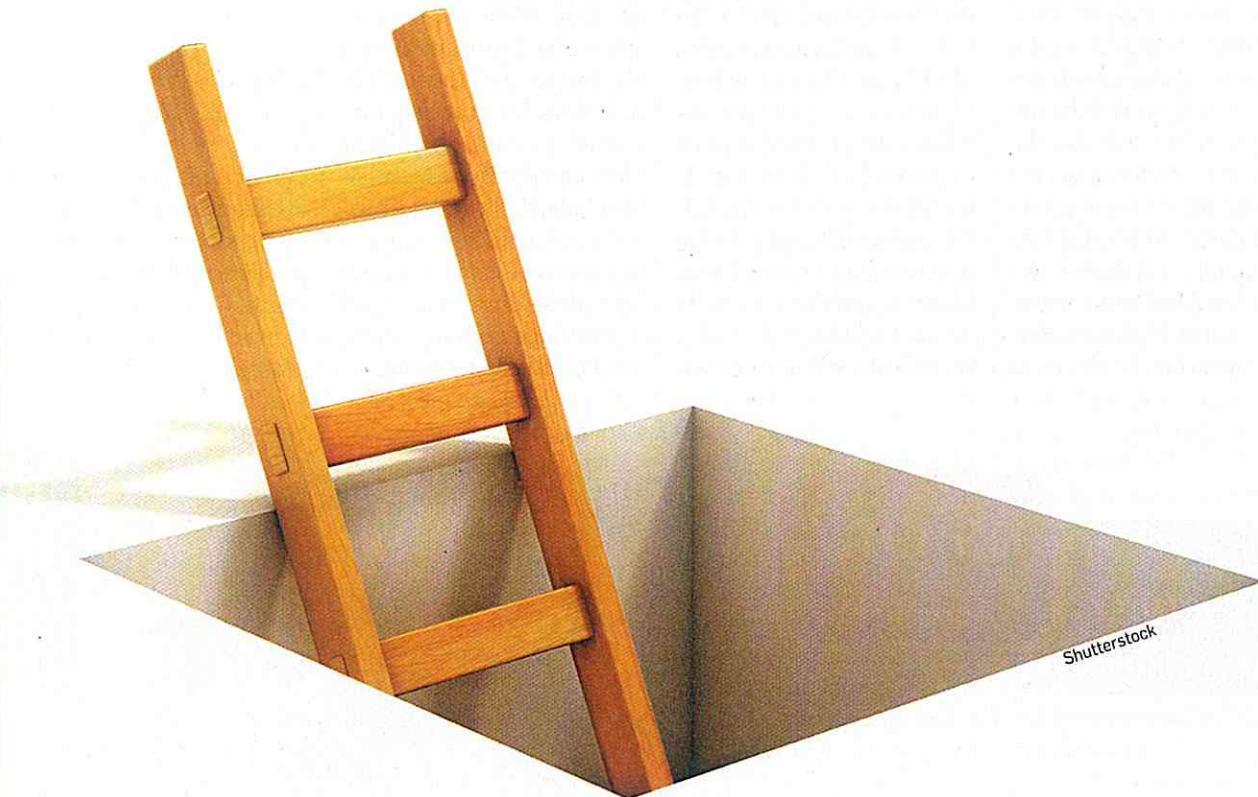

Kako se rešiti iz brezna dolgov

marija.milic@finance.si • Marija Milič

Dvaintridesetletni Marko je še pred nekaj leti imel vse – dobro plačano službo, dekle, s katero si je uredil dom in načrtoval družino, dober avto. Danes nima nič razen 25 tisoč evrov dolga in upanja, da bo zadevo rešil. Takšnih zgodb je vse več. Številni so se zaradi življenja prek svojih finančnih zmožnosti, nekateri pa tudi iz drugih razlogov, ujeli v past prezadolženosti. Kako izplavati iz brezna dolgov?

Marko z Bleda dolguje dobrih 25 tisočakov. Vsi upniki – banke, zavarovalnice, lizinške hiše, finančna podjetja in drugi – zahtevajo izvršbo, kar po domače pomeni, da so se mu »usedli« na bančni račun. Tam ima samo 22 evrov, saj zadnje leto nima rednih prihodkov. Novembra lani je izgubil službo, delodajalec mu je še pred tem pet mesecev napačno izkazoval plačo. Upniki bi lahko zahtevali izvršbo tudi na premoženje, a Marko nima ničesar. Živi v najemniškem stanovanju v sobi, za katero plačuje 200 evrov. »Imam energijo, sem priden in delaven, tako da sproti zasluzim za najemnino in hrano. V življenju sem doživel že veliko stvari, in to me je utrdilo,« se spodbuja.

Pri 16 letih je brez centa v žepu šel od doma. Po tednu dni spanja na klopci si je poiskal delo, najel sobo, ob delu tudi končal šolo. Pri 18 letih je šel v vojsko. Bil je na misiji v Bosni in na Kosovu in takrat zaslužil tri milijone tolarjev (12.500 evrov). »Denarja je bilo v izobilju. Bilo ga je preveč in prehitro. Pri 22 letih sem imel višjo plačo od očeta. Vsi so me samo gledali,« se spominja. S punco sta si uredila stanovanje v hiši njenih staršev, Marko je dobil tudi novo službo – vozil je tovornjak in zaslužil 1.800 evrov na mesec. »Živel sem na veliki nogi. Ko je denarja zmanjkalo, sem še vedno živel razipno, a za to sem moral najemati posojila. Saj nekaj časa gre. Puf na puf, a potem te presenetiti, ko ne zmoreš več,« opisuje.

Nato je izgubil delo voznika in pristal v službah, kjer je zaslužil 700 evrov na mesec. »Ko sem šel delat na bencinsko črpalko, sem finančno popolnoma pogorel. Začele so se prve izvršbe. To sem želel pogasiti z novo službo v avtomehanični delavnici, a tam sem dobil še manj, 620 evrov z malico vred,« se spominja. Zaradi izvršb, ki so se začele kopici, mu je delodajalec svetoval, naj da odpoved, češ da mu bodo plačevali na roko, a so ga potem odslovili. Partnerica ga je zapustila, na družino ne more računati, ostal je sam. Socialne pomoči ne prejema niti ni prijavljen na zavodu za zaposlovanje. »O tem sploh nisem razmišljjal, razmišljjam samo o tem, kje in kaj bom delal,« razлага.

Ko se dolgorvi začnejo kopici

Zadolžiti se je načeloma zelo lahko, prezadolžiti pa tudi. To je tako, kot bi vsak dan jedli masten hamburger v upanju, da se ne bo poznalo. A kilogrami se bodo kopici, enako ve-

»Da imata partnerja skupaj 'le' eno posojilo, je že prava redkost,« opaža Ana Vezovišek.

lja za dolbove. »Danes je redkokdo brez limita, kreditne kartice, posojila ali lizinga. Če imata partnerja skupaj 'le' eno posojilo, je to že prava redkost,« opaža Ana Vezovišek, nekdanja bančnica, danes pa strokovnjakinja za financiranje in osebni proračun. Pot v začarani krog zadolženosti se začne s stanovanjskimi posojili, nato z izkorisčanjem limita, uporabo kreditnih kartic, najemanjem potrošniških posojil, plačevanjem na obroke za zavarovanje avtomobila, nakup avtomobilskih gum, telefona, tehničnih pripomočkov, polištva, za dopust, kurilno olje, celo nakit in draga oblačila, našteta Vezoviškova. Če vse to ni dovolj, se začne iskanje alternativ. »Vrstni red je lahko drugačen, a rezultat je vedno isti – vse večja zadolženost,« pravi.

Kriza je na površje naplavila veliko prezdolžencev. Enega omenja tudi sogovornica. Neka družina je mesečno plačevala 14 različnih obrokov v vrednosti 1.450 evrov, medtem ko je imela 1.530 evrov prihodkov; žena 900, mož 630 evrov. Žena je odplačevala šest posojil, tri lizinge, tri posojila finančnih podjetij, mož je imel še dve posojili. Družina ni več videla izhoda. Za vsak dan zamude so dobili najmanj en klic in poziv k vračilu, grožnje. Najbolj so pritiskala tako imenovana finančna podjetja, pri katerih dolgorvi sploh niso bili tako visoki, a so bile zato zamudne obresti pri nekaterih celo nad zakonsko določeno mejo, opisuje Vezoviškova. Zgodba ima srečen konec. Z banko se je svetovalki uspelo dogovoriti za eno posojilo, ki ga je družina zavarovala s hipoteko z daljšo ročnostjo. Njihov mesečni obrok je zdaj 260 evrov na mesec. »Najprej je napako naredila matična banka, ki je gospa odobrila kar tri posojila. Že po pregledu bančnih izpisov bi banka morala pravilno ravnat, a ni, le zavrnili so ji vlogo za novo potrošniško posojilo,« opozarja Vezoviškova.

Morda je res najlaže pokazati s prstom na neko institucijo, a dejstvo je, da je posameznik tisti, ki se pusti zapeljati v dolg. Banka pa ga pri tem velikokrat žal ne ustavi. Ne nazadnje banke živijo od provizij in obresti. Vključene so sicer v informacijski sistem Sisbon, ki je bil postavljen z namenom odgovornega kreditiranja in preprečevanja zadolževanja. A očitno ima ta sistem tudi luknjo.

4 koraki do rešitve

Preverili smo, kaj lahko posameznik, ki zaradi dolgov ne more spati, naredi. Oblikovali smo nekaj korakov, da ne utonete v dolgovih.

1. korak: priznajte, da imate težavo

Številni bežijo od dejstva, da so zadolženi, tega se sramujejo in težavo prelagajo z meseca na mesec. Tudi Marko je reševanje odlagal več let. »Preneumen sem za vse to. Znam razmišljati, zakaj je 'crknil' avto, o financah nimam pojma,« priznava, a dodaja: »Vem, da dolgorvi ne bodo izginili. Ne želim bežati, ampak težavo čim prej rešiti.« Ljudje okoli njega ne vedo, da se je znašel v takšni godelji. »Navzven živim normalno življenje. Drugim ne razlagam o svojih težavah. To je moja stvar. Vedno sem nasmejan. Nisem padel v depresijo,« razлага. Če bi moral nahraniti še kakšna lačna usta poleg sebe, bi bilo še nekajkrat teže, dodaja.

Najpomembnejše je ohraniti trezno glavo in poiskati pomoč, pravi Igor Mujdrica, osebni finančni svetovalec, ki Markov primer tudi podrobno pozna. Psihične stiske dolžnikov so zelo hude. Marsikdo misli, da ni izhoda. A pri Marku tega ni opaziti. »Vsakič, ko vidim številko, koliko dolgujem, me 'podžge', da stvar čim prej rešim. Nisem lenuh. Do 40. leta želim biti brez dolgov in za to sem pripravljen trdo delati,« pravi. Zdaj opravlja dela kot avtomehanik in keramičar, vendar na črno, ker službe ne dobi. Kakšen teden zasluži 700 evrov, kakšen teden nič, pravi. To seveda ni prav in ni pošteno do vseh drugih, ki plačujejo davke. Za v prihodnje razmišlja, da bi skupaj s prijateljem, ki ima nekaj prihrankov, odprl avtomehanično delavnico. Če to ne uspe, raz-

Neka družina je mesečno plačevala 14 različnih obrokov v vrednosti

1.450 evrov, medtem ko je imela 1.530 evrov prihodkov.

mišlja, da bi šel v Avstrijo. Tam ga menda čaka služba. »To je rezervni načrt, zdaj moram odpreti delavnico,« pravi.

2. korak: obiščite matično banko

Prvi korak pri odplačevanju dolgov je obisk banke, saj smo pri tej navadno najbolj zadolženi. »To moramo storiti, še preden preidemo v fazo prezadolženosti oziroma ko ne zmoremo redno poravnavati svojih obveznosti,« pojasnjuje Vezoviškova. »Iskrenost do posojilodajalca lahko reši dolžnika, zato dajte vse karte na mizo,« dodaja Mujdrica. Tudi Marko je šel na matično banko, a tam doživel hladen tuš. »Nič se ni dalo dogovoriti,« potarna. Redkokatera banka z odprtimi rokami sprejema stranke v finančnih težavah, saj pomenijo novo tveganje, ki ga ne želijo sprejeti, razлага Ana Vezovišek. Zato odsvetuje, da bi sami hodili od banke do banke. »Porbili boste veliko časa, na koncu pa morda dobili delno rešitev,« pravi. S tem se Mujdrica ne strinja. »Dolžnik naj nikakor ne čaka na svetovalca ali v takšnem položaju svetovanje plačuje, ampak naj se tega loti sam. Šele po vseh prejetih informacijah naj se po potrebi posvetuje, nikakor pa ne s kolegi ali prijatelji,« pojasnjuje.

Kakorkoli, na banko sami ali s svetovalcem, možnosti za reševanje dolgov imate kar nekaj – odlog plačila, reprogram posojila ali refinanciranje. Nekatere banke dolžnikom najprej predlagajo odlog plačila. »Ker je najpogoste-

Marko in njegovi dolgorvi

	Obveznost (v EUR)	Za kaj?	Izvršba
NLB	10.927	Leta 2006 najel 11 tisoč evrov posojila za odplačilo avtomobila. Višine mesečnega obroka se ne spomni.	jun. 10
Adritatic Slovenica	3.047	Neplačane premije življenjskega zavarovanja, ki ga je sklenil pred odhodom na vojaško misijo v Bosno.	jan. 11
Zavarovalnica Triglav	458	Zavarovanje avtomobila	jul. 11
Summit Leasing Slovenija	2.839	Kupil avtomobil na lizing. Kmalu po tem ni več mogel odplačevati lizinga. Plačati je moral pretrganje pogodb in odvoz.	dec. 11
MF PRQ	1.605	Najel je mini posojilo, ker ni več mogel plačevati najemnine.	jul. 12
Zavarovalnica Maribor	1.260	Zavarovanje za lizing	Še ni pravnomočna.
Ministrstvo za obrambo	2.956	Plačali so mu izpit za tovornjak, a le pod pogojem, da ostane v vojski še dve leti. Ker tega ni storil, ga zdaj terjajo.	dec. 12
Carinski urad	164	Ne ve, za kaj je dolžen.	mar. 13
Skupina 8	1.270	Vzel za preživetje; rok plačila 10 mesecev po 127 evrov na mesec.	Še ni izvršbe.
Vzajemna zavarovalnica	400	Plačilo dopolnilnega zdravstvenega zavarovanja; pretrgano leta 2008.	Odpis dolga

je glavni razlog za težave izguba zaposlitve, se najprej dogovorimo za moratorij odplačila, v drugem koraku morda za podaljšanje ročnosti posojila. Unovčenje zavarovanj pride na vrsto samo v skrajnem primeru,« naštrevajo v Gorenjski banki. »Odlog je koristen, a je lahko popolna razvada,« komentira Mujdrica. Z odlgom težavo samo preložimo, morda jo radi tega celo poglobimo. »Doba moratorija ne podaljša odplačilne dobe posojila, kar pomeni, da je po moratoriju mesečna obveznost večja od prejšnje, zato to predlagamo tistim, pri katerih je pričakovati izboljšanje finančnega položaja po izteku moratorija,« razlagajo v NLB. Sprememba posojilnih pogojev, kar moratorij je, ni zastonj. Pri nekaterih bankah stane do 100 evrov, pri NLB recimo 80.

Druga možnost je reprogram posojila; banke dolžnikom predlagajo podaljšanje ročnosti posojila. S tem se zniža mesečna anuiteta, a zato plačamo več obresti. Temu se pač ne moremo izogniti, bo pa zato pritisk na mesečne dohodke nekoliko manjši. Poglejmo izračun. Mesečni obrok za 10 tisoč evrov potrošniškega posojila, ki bi ga vzeli za tri leta, bi bil 300 evrov. Če ročnost podaljšamo za štiri leta, bi se mesečni obrok znižal za več kot polovico, toda namesto 800 evrov obresti bi jih na koncu plačali 1.844.

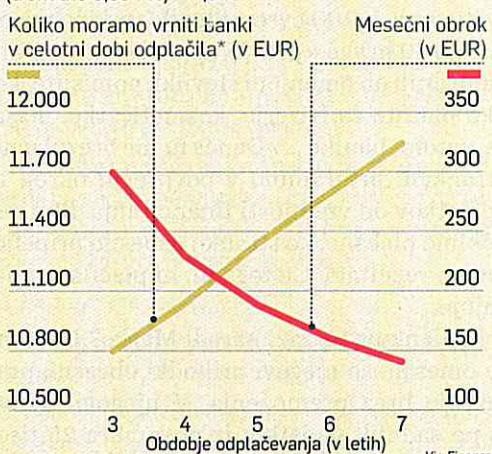
Možne so tudi kombinacije med reprogramom in odlgom plačila, lahko gre za začasno znižanje mesečne anuitete za čas, ko iščemo novo zaposlitev ali poplačila izvršbe ... Seveda te možnosti banke ponudijo le, če ocenijo, da bo po izteku odloga spet možno redno odplačevanje.

Številni dolžniki rešitev svojih zagat vidijo v refinanciranju. »Če imate več manjših dolgov, je smiselno razmisiliti o združitvi dolgov v enega z daljšo ročnostjo, kar pomeni nižjo mesečno obveznost in posledično lažje odplačevanje,« svetujejo na NLB. Tako razmišlja tudi Marko, čeprav je ta možnost pri njem zelo majhna, saj rednih prihodkov nima, prav tako pa tudi ne premoženja, ki bi ga lahko zastavil. »Pri obstoju aktivnih izvršb je pomembno predvsem to, ali bo stranka z morebitnim najemom posojila poplačala te izvršbe in ali lahko banka pričakuje redna poplačila posojila v prihodnje,« so nam povedali v eni izmed bank. Banke so v zadnjih letih pri dajanju posojil postale zelo previdne, zahtevajo tudi več zavarovanj. Če se odločite za refinanciranje, pa še opozorilo: posojila so ta hip zaradi rekordno nizke medbančne obrestne mere EURIBOR varljivo poceni.

»Živel sem na veliki nogi; ko je denarja zmanjkalo, sem bil še vedno razsiperen, a za to sem moral najemati posojila,« priznava Marko.

REPROGRAM POSOJILA: KAKO SE SPREMINJA OBROK POSOJILA, ČE PODALJŠUJEMO ROČNOST

PREDPOSTAVKA: potrošniško posojilo v vrednosti 10.000 evrov ob upoštevanju 6-mesečnega EURIBOR (trenutno 0,384 %) + 4,9 %

Vir: Finance

Ko se pridete na banko pogovarjat za odplačilo dolga, pa imate še eno možnost. »V skrajnem primeru se lahko posojiljemalec tudi odloči, da bo s soglasjem banke svojo nepremičnino prodal, s kupnjino pa poravnal zapadle obveznosti do banke,« pravijo v NLB. To je lahko hud psihološki šok za dolžnika, prav tako pa nad tem niso navdušene niti banke, saj to tudi zanje pomeni dodatne aktivnosti in stroške.

Pred tem je bolje postrgati morebitne druge prihranke. In to se zdaj tudi množično dogaja. Slovenci so začeli porabljati v preteklosti oblikovane rezerve. Iz bank, pokojninskih skladov in vzajemnih skladov je lani odteklo vsaj 667 milijonov evrov, kažejo statistike. Za kaj vse so denar porabili, je sicer težko reči, saj so nekateri svoje prihranke najbrž dvignili tudi zato, da bi ohranili socialne transferje.

3. korak: spremenite navade

Nič pa pri vsem skupaj ne bo pomagalo, če boste obdržali navade, ki so vas pripeljale v brezno dolgov. Vezoviškova pravi, da je pomoč zavrnila že nekaj ljudem. Neiskrenost in nepripravljenost na spremembo življenja sta bila glavna razloga za zavrnitev sodelovanja, pojasnjuje. Zato je treba zavihati rokave. Kako se lotiti sprememb? Najprej naredite skrben pregled in analizo družinskih financ, svetuje Mujdrica. Zapišite si vse prihodke (plače, pokojnine, druge prihodke) in stroške (stanovanjske, nakup hrane ...). Hkrati naredite seznam premoženja, kot so prihranki, nepremičnine, avtomobili,

dragocenosti, in približno ocenite vrednost. Če menite, da sami tega ne zmorate, se je treba obrniti na tiste, ki to počnejo vsak dan. In koliko to stane? »Prvi informativni sestanek je brezplačen. Takrat ocenimo obseg dela. Ura svetovanja je 100 evrov. Število ur je lahko od ene do 30 in več,« pravi Vezoviškova. Če ste se namernili ob omenjeni številki, pomislite, koliko plačate za frizerja, kozmetičarko, masaže, avtomehanike ... »Danes ni nič brezplačno. Strankam prihranimo v povprečju okrog 10 odstotkov od vrednosti financiranja. Storitev dobimo plačano, ko stranko uspešno pripeljemo do rezultata. Če tega ni, ni plačila,« pojasnjuje.

Kaj lahko v tej fazi naredi Marko? Kot smo že omenili, so njegovi prihodki občasni, prav tako je brez premoženja. V njegovi bilanci je po zadnjih podatkih iz novembra 25 tisoč evrov dolga, a dolg je zdaj zagotovo večji zaradi obresti. »Ne vem, kakšno je moje zadnje stanje dolgov,« priznava. Pred časom si je izposodil še tisoč evrov od nekega finančnega

Prihranimo lahko marsikje. Če vsak dan za razvade plačamo tri evre, je to na letni ravni 1.100 evrov.

podjetja. Dolg bi moral vrniti v 10 mesecih po 127 evrov na mesec, a ga ni. Podjetje še ni predlagalo izvršbe. Dobra novica, če temu lahko tako rečemo, je, da si denarja ni izposojal še od prijateljev, sorodnikov.

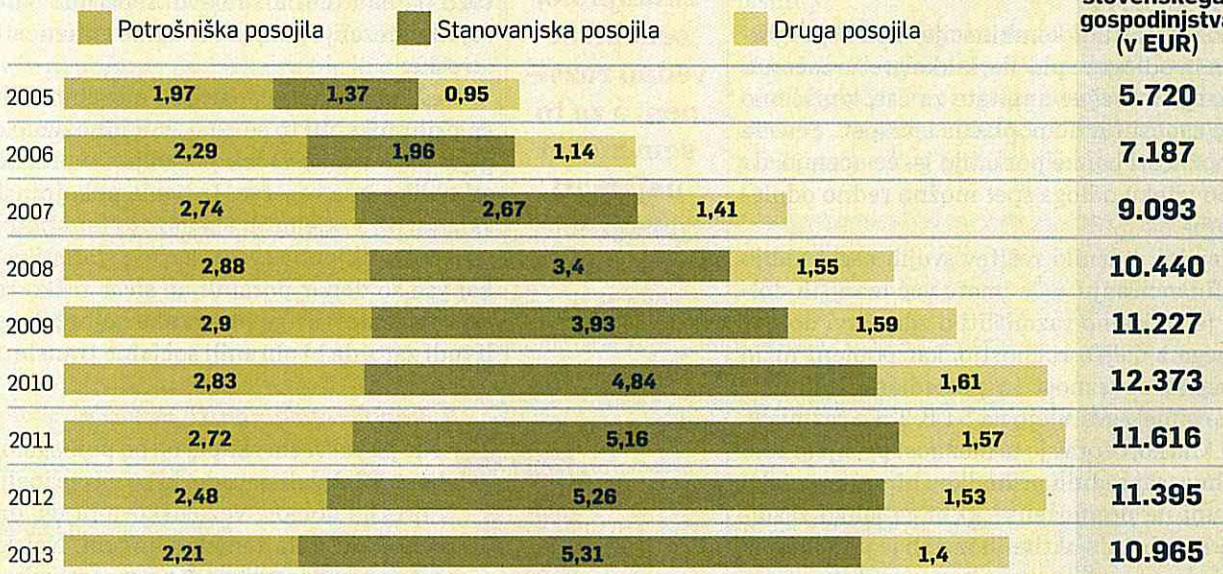
4. korak: povečajte prihodke in znižajte stroške

Na papirju je ta enačba preprosta, v praksi pa pogosto ne. Najlaže je stroške znižati tako, da zmanjšamo porabo, recimo pri stanovanjskih stroških, varčujemo pri hrani, oblačilih in podobno. Rezultati odrekanja ne bodo vidni čez noč. V času zategovanja pasu se je dobro odpovedati tudi razvadam, kot so kajenje, kofetkanje, popivanje ..., čeprav to marsikomu ne diši preveč. A prihranki so lahko precejšnji. Če vsak dan za razvade plačamo tri evre, je to na letni ravni 1.100 evrov. Če vas to ne prepriča, preračunajte, koliko manj dolgov bi lahko imeli zaradi odpovedovanja razvadam. Marko pravi, da nima več

KAKO SMO SLOVENCI ZADOLŽENI

Vrednost posojil, ki jih imajo slovenska gospodinjstva (v mrd EUR)

Vir: Banka Slovenije; vrednost posojil ob koncu leta; število gospodinjstev iz popisa prebivalstva leta 2011 (813.531 gospodinjstev); pred tem pa smo uporabili oceno 750.000 gospodinjstev.

Slovensko gospodinjstvo bankam v povprečju dolguje slabih 11 tisoč evrov oziroma 11 povprečnih mesečnih plač. Še bolj vrtogлавi so dolgori davkariji. Konec februarja ji je kar 12.441 Slovencev dolgovalo 369 milijonov evrov, kar je v povprečju dobrih 29 tisočakov na dolžnika. Dobra petina je espejiv, katerih dolg znaša 79 milijonov evrov, kažejo po-

datki davčne uprave, ki vsak mesec objavi seznam davčnih neplačnikov. Dolžnikov je verjetno še več, saj so objavljeni le tisti, katerih dolg je več kot pet tisoč evrov in če obveznost ni poravnana več kot 90 dni. Številni starši ne zmorejo več plačevati šolskih malic, stanovanjskih stroškov in drugih obveznosti.

KAKO GOSPODINJSTVA PORABLJAJO SVOJE DENARNE REZERVE

Vrednost izplačil v letu 2013 (v mio EUR)

Zmanjšanje bančnih vlog	Izplačila iz pokojninskih skladov - PDPZ	Izplačila iz vzajemnih skladov	502	123*	42	667	SKUPAJ

Viri: pokojninske družbe, Banka Slovenije, agencija za trg vrednostnih papirjev; op.: *brez upoštevanja izplačil Zavarovalnice Triglav in Abanke Vipa

kje zarezati. »Živim na minimumu, potrebujem 270 evrov na mesec; 200 za najemnino in 70 za hrano in cigarete,« pravi. Malo bi lahko še stisnil pri kajenju. »Morda bi lahko cigarete zvijal in tako nekaj prihranil,« razmišlja.

Zanj in za številne dolžnike je edina pot povečanje prihodkov. Toda kako? »Delo, delo in še enkrat delo. Kakršnokoli. Cele dneve in mnogo neprespanih noči. To je pač cena, ki navsezadnje posameznika disciplinira, kot je potrebno,« svetuje Mujdrica. Časi niso rožnatni in dela ni preprosto dobiti. Morda si lahko

Ukrepajte preventivno

Preventiva je najboljše zdravilo, tudi za finančne zadeve. Kaj narediti, da ne postanemo žrtev dolgov, svetujeta Igor Mujdrica in Ana Vezovišek.

1. Vodite osebni proračun. Finance boste tako imeli pod popolnim nadzorom in ne bo se vam moglo zgoditi, da bi živelj prek svojih zmožnosti.
2. Prihodke razdelite do evra natančno in se pripravite na nepredvidene dogodke. Ustvarite si varnostno denarno rezervo. Poskušajte vsak mesec privarčevati vsaj 10 odstotkov vseh prihodkov.
3. Ne zapravite več, kot zaslužite.
4. Izobražujte se o osebnih financah. Kako pametno ravnati z denarjem, se namreč lahko naučite.
5. V primeru zadolžitve izdelajte načrt financiranja, s katerim se boste varno zadolžili. Višina neto plače ni dovolj, upoštevati je treba tudi stroške življenja, rast obrestnih mer (EURIBOR), nepredvidene izdatke, zaščito za primer nezgode ... Posojilna sposobnost bi morala izhajati iz družinskega proračuna.

Popolna pisarna

Uspeh je za vse.

Zakaj torej ne bi uporabili preproste rešitve, s katero lahko povečate učinkovitost svojega posla?

MICROSOFT OFFICE 365

- > **50 GB** za poslovno pošto
- > **25 GB** za shranjevanje v oblaku
- > spletni Word, Excel, PowerPoint ...
- > kjerkoli in kadarkoli
- > brez vezave in stroškov vzdrževanja

4,99 €
že za na mesec

Poslovne rešitve Office 365 so namenjene samostojnim podjetnikom posameznikom in pravnim osebam. Za uporabo poslovne rešitve Office 365 je treba izpolnjevati določene minimalne tehnične pogone in nato skleniti pogodbo z družbo Simobil, d. d. Za Office 365 veljajo Posebni pogoji uporabe, ki so dostopni na www.simobil.si, na 040 40 40 40 in na Simobilovih prodajnih mestih: Simobil, d. d., Šmartinska 134b, 1000 Ljubljana.

simobil.si

pomagamo s honorarnim delom, pri čemer je pomembno, da se prej prepričamo o delodajalcu, ki tovrstno delo ponuja, da ne bi prišlo do izkoriščanja, opozarja kadrovska strokovnjakinja Laura Smrekar.

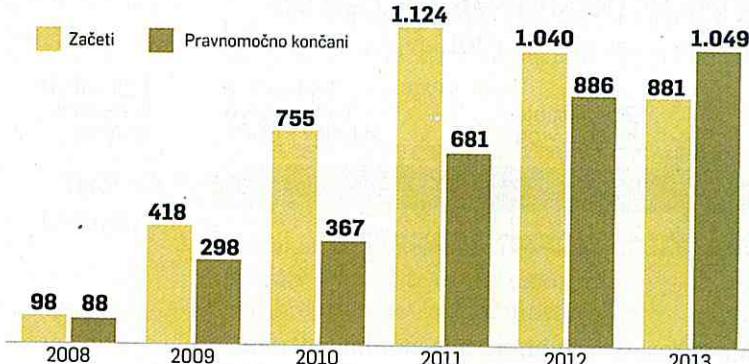
Tabletka odrešitve?

Marko pa razmišlja še o nečem. Ni povsem opustil misli o osebnem stečaju. »To bo res zadnje dejanje,« pravi. Na roko mu gre sprememba zakona. Dolžniku, ki predлага osebni stečaj, po novem ne treba plačati predujma za začetek postopka. »Opustila se je obveznost predhodnega preverjanja izpolnjevanja pogojev in začetni stroški stečajnega postopka so se avtomatično prenesli med materialne stroške sodišč,« pojasnjujejo na vrhovnem sodišču. Zato letos pričakujejo precej več začetih postopkov osebnih stečajev, kar že kažejo januarske številke. Letos se je začelo 224 postopkov, kar je trikrat več kot v istem obdobju lani. Od leta 2008, odkar je pri nas osebnih stečaj možen, je bilo zaključenih 3.369 postopkov. Epilog osebnega stečaja je odpis dolgov. A preden se to zgodi, dolžnik živi pod

Koliko mora ostati dolžniku?

Upniki, ki zahtevajo izvršbo, morajo dolžniku na računu po zakonu pustiti 552 evrov, kolikor znaša 70 odstotkov minimalne plače. Ob tem omenimo, da lahko upnik zaseže največ dve tretjini sredstev, vse do 552 evrov. Ne smejo recimo zaseči socialnih transferjev, a le pod pogojem, da so ta sredstva porabljeni v tekočem mesecu, če niso, se to razume, da jih stranka varčuje in v tem primeru lahko zasežejo vse, so nam pojasnili na Dursu. Nekatere banke strankam zato svetujejo odplačilo posojila krajše ročnosti prek trajnika. To pomeni, da če bo na dogovorjeni dan dovolj denarja na računu, bo kreditna obveznost poravnana.

KOLIKO JE BILO OSEBNIH STEČAJEV PO LETIH

4.316

osebnih stečajev je bilo začetih
med letoma 2008 in 2013

3.369

osebnih stečajev je bilo pravnomočno
končanih med letoma 2008 in 2013

Vir: Vrhovno sodišče

**Nekateri
osebni stečaj
jemijo kot
tabletko, po
kateri bodo
finančno oz-
dravljeni, ne
da bi spre-
menili svoje
navade.**

strogim nadzorom sodišča od dveh do petih let. To pomeni, da brez vednosti sodišča ne more vzeti posojila, odprieti transakcijskega računa ... Dolgove odpisujejo pod določenimi pogoji tudi drugi upniki. Recimo lani so na Dursu odpisali 265 tisoč evrov dolgov 723 dolžnikov. Vloženih vlog za odpis pa je bilo več kot štiri tisoč. A pozor! »Vaše ime bo za vedno zaznamovano, vse je tudi javno objavljeno. Ne boste verodostojni v ekonomskem smislu,« opozarja sogovornik, ki tematiko dobro pozna, a ne želi biti omenjen. Skrbi ga, da bi ljudje osebni stečaj jemali kot tabletko, po kateri bodo finančno ozdravljeni, ne da bi spremenili svoje navade.

Življenje je polno presenečenj. A kako se bo razvijalo, je predvsem v naših rokah. Najpomembnejše pri vsem skupaj je, da se ne zapirate med štiri stene, temveč aktivno iščete rešitev. Seveda je to laže napisati kot izvesti. Marko, ki je do vrata v dolgovih, recimo dela prav to, pa čeprav z nekajletno zamudo. Katero pot bo ubral, se še ni odločil. Zdaj veliko stavi na avtomehanično delavnico. Držimo pesti, da mu uspe, predvsem pa, da poravna dolgove do svojih dolžnikov, se osvobodi in znova zaživi.

ro pot bo ubral,
se še ni odločil.
Zdaj veliko sta-
vi na avtomeha-
nično delavnico.
Držimo pesti, da
mu uspe, pred-
vsem pa, da po-
ravna dolgove do
svojih dolžnikov,
se osvobodi in
znova zaživi.

